

Autor: Ewa Wilczyńska

Czas na geografię

Zakres podstawowy

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA STOPNIE SZKOLNE

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA STOPNIE SZKOLNE

(propozycja kryteriów wymagań na poszczególne oceny)

I KLASA (szkoła ponadgimnazjalna)

Świat w czasie przemian			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna miary rozwoju społeczno-gospodarczego ☐ zna podział świata na kraje wysoko, średnio i słabo rozwinięte gospodarczo ze względu na wskaźnik HDI ☐ potrafi wymienić przyczyny dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym świata ☐ zna i rozumie pojęcie globalizacji ☐ wymienia płaszczyzny globalizacji ☐ wie, na czym polega zjawisko „makdonaldyzacji” ☐ zna przyczyny współpracy międzynarodowej ☐ zna organizacje: ONZ, OECD, OPEC, UE, NAFTA ☐ zna agendy ONZ: FAO, ILO, UNESCO, WHO, UNICEF ☐ potrafi wskazać na mapie państwa należące do grupy G8 ☐ zna cele działania euroregionów ☐ potrafi wymienić cechy państwa ☐ zna przyczyny zmian na mapie politycznej ☐ wie, na czym polega dekolonizacja ☐ zna najważniejsze przemiany polityczne w Europie i Azji po roku 1989 i potrafi wskazać na mapie Europy kraje, które powstały po tym roku ☐ potrafi wymienić kilka terytoriów zależnych 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi podzielić miary rozwoju społeczno-gospodarczego i scharakteryzować ich przydatność ☐ zna wskaźnik HDI ☐ potrafi wymienić kraje o najniższym i najwyższym PKB na 1 mieszkańca ☐ potrafi omówić przyczyny narastania dysproporcji między bogatymi a biednymi regionami ☐ potrafi omówić podstawowe uwarunkowania procesu globalizacji ☐ potrafi scharakteryzować dwie płaszczyzny globalizacji ☐ zna i rozumie pojęcie <i>wskaźnik globalizacji</i> ☐ potrafi wymienić i wskazać na mapie przykłady państw najbardziej i najmniej zglobalizowanych ☐ potrafi opisać przykłady negatywnych i pozytywnych konsekwencji globalizacji ☐ potrafi scharakteryzować najważniejsze przyczyny pogłębiania się międzynarodowej współpracy ☐ potrafi wymienić cele i zasady działania ONZ ☐ zna przykłady organizacji pozarządowych i cele ich działania ☐ potrafi wymienić skład grupy G20 oraz dokonać charakterystyki grup G8 i G20 ☐ zna organizacje: Unia Narodów Południowoamerykańskich, ASEAN, Unia Afrykańska ☐ potrafi wskazać konsekwencje zmian na politycznej mapie Europy i Azji 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi wskazać kraje o najwyższym i najniższym HDI na świecie ☐ potrafi ocenić przydatność miar rozwoju społeczno-gospodarczego ☐ potrafi wyjaśnić nieadekwatność podziału świata na bogatą Północ i biedne Południe ☐ potrafi podać przyczyny dynamicznego rozwoju krajów położonych nad Zatoką Perską, państw Azji Południowej i Południowo-Wschodniej oraz Ameryki Południowej ☐ potrafi uzasadnić wielopłaszczyznowość procesu globalizacji ☐ zna największe przedsiębiorstwa, firmy i koncerny na świecie ☐ potrafi ocenić rolę organizacji międzynarodowych w procesach integracji oraz zapobieganiu i łagodzeniu konfliktów ☐ potrafi wskazać przykłady państw, które uzyskały niepodległość w wyniku dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ na podstawie wielkości mierników i wskaźników potrafi zaklasyfikować państwo do grupy krajów bardzo wysoko, wysoko, średnio i słabo rozwiniętych ☐ potrafi wymienić i wskazać na mapie 10 najbogatszych państw świata ☐ potrafi zanalizować mapę szczęścia i wyjaśnić zaobserwowane różnice ☐ potrafi ocenić zależność między zaawansowaniem procesu globalizacji a poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego państw ☐ zna przykłady działań podjętych w celu niesienia pomocy biednym regionom świata ☐ potrafi wskazać przykłady państw powstałych współcześnie w wyniku secesji ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego dążenia niepodległościowe grup narodowościowych są zagrożeniem dla istnienia państw

Współczesne problemy demograficzne i społeczne			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i rozumie pojęcia: eksplozja (bomba) demograficzna, przyrost naturalny, ekumena, anekumena, subekumena, bariera osadnicza, telepraca, bezrobocie, migracja, urbanizacja, aglomeracja, megalopolis ☐ potrafi wymienić fazy rozwoju demograficznego ☐ zna przyczyny wzrostu liczby ludności świata ☐ potrafi wymienić główne fazy przejścia epidemiologicznego ☐ potrafi wskazać na mapie obszary o największym i najmniejszym zaludnieniu ☐ potrafi wymienić przyczyny dużej koncentracji ludności ☐ potrafi wymienić bariery osadnicze ☐ potrafi wymienić sektory działalności gospodarczej ☐ zna przyczyny bezrobocia w krajach wysoko i słabo rozwiniętych ☐ wymienia przyczyny migracji ☐ potrafi wskazać na mapie główne kierunki migracji na świecie ☐ zna wielkie kręgi kulturowe świata ☐ potrafi wymienić płaszczyzny procesów urbanizacyjnych ☐ zna przykłady aglomeracji monocentrycznych i policentrycznych ☐ zna najważniejsze wyróżniki metropolii ☐ potrafi określić skutki procesów urbanizacyjnych ☐ zna współczesne funkcje wsi ☐ potrafi wymienić cechy obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i stosuje pojęcia: współczynnik przyrostu naturalnego, ludność zawodowo czynna i zawodowo bierna, współczynnik bezrobocia, imigracja, emigracja, saldo migracji, krąg kulturowy, wskaźnik urbanizacji, megalopolis, deklomercja ☐ potrafi scharakteryzować fazy rozwoju demograficznego ☐ potrafi wymienić konsekwencje wysokiego i niskiego przyrostu naturalnego ☐ potrafi wskazać na mapie obszary o dużym i niskim przyroście naturalnym ☐ potrafi opisać fazy przejścia epidemiologicznego ☐ potrafi wymienić cechy rozmieszczenia ludności na świecie ☐ potrafi wyjaśnić przyczyny dużej koncentracji ludności ☐ potrafi scharakteryzować zmiany struktury zawodowej wraz z poziomem rozwoju gospodarczego (na podstawie wykresu modelu rozwoju gospodarczego) ☐ potrafi wymienić korzyści płynące z telepracy ☐ potrafi wymienić podstawowe typy bezrobocia ☐ potrafi wyjaśnić przyczyny bezrobocia w postkomunistycznych państwach Europy Środkowej i Wschodniej ☐ zna kryteria podziału ruchów migracyjnych i potrafi podać przykłady różnych rodzajów migracji ☐ potrafi wymienić konsekwencje migracji dla obszarów emigracyjnych i imigracyjnych ☐ potrafi podać główne cechy kręgów kultury Zachodu, islamu, chińskiej ☐ potrafi opisać etapy urbanizacji ☐ zna przykłady megalopolis i potrafi wskazać je na mapie ☐ potrafi określić wskaźnik urbanizacji w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego ☐ rozumie pojęcie metropolizacja, potrafi wymienić przykłady miast globalnych ☐ potrafi wyjaśnić problemy rozwoju wielkich miast w państwach wysoko rozwiniętych i rozwijających się ☐ potrafi opisać przemiany funkcji wiejskich w krajach rozwiniętych i rozwijających się 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i rozumie pojęcia: coworking, migracje wahadłowe, repatriacja, reemigracja, współczynnik salda migracji, gęstość zaludnienia ☐ potrafi wyjaśnić różnice we wzroście zaludnienia na różnych kontynentach ☐ potrafi ocenić fazy rozwoju demograficznego ☐ potrafi scharakteryzować czynniki kształtujące liczbę urodzeń i zgonów ☐ umie wyjaśnić przyczyny małej i dużej koncentracji ludności wybranych obszarów ☐ potrafi scharakteryzować zmiany w środowisku geograficznym wywołane wzrostem gęstości zaludnienia ☐ potrafi wymienić skutki bezrobocia ☐ potrafi obliczyć współczynnik salda migracji ☐ potrafi ocenić rolę imigrantów w rozwoju społeczno-gospodarczym państw Europy Zachodniej ☐ potrafi wyjaśnić, na czym polega amerykańizacja i ocenić multikulturalizm ☐ potrafi wyjaśnić poziom urbanizacji kontynentów ☐ potrafi wyjaśnić (na konkretnych przykładach) zjawisko deklomercji miast ☐ potrafi scharakteryzować i ocenić nowe funkcje wsi ☐ potrafi ocenić wpływ rozwoju turystyki na obszarach wiejskich w państwach rozwijających się 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi na podstawie wybranych wskaźników demograficznych podać fazę rozwoju demograficznego wybranego państwa ☐ potrafi wymienić prawidłowości dotyczące powiększania się liczby ludności świata ☐ potrafi ocenić politykę demograficzną wybranych państw (np. Chin, Szwecji, Francji, Polski) ☐ potrafi ocenić skutki starzenia się społeczeństwa ☐ umie określić tendencje zmian przyrostu naturalnego w przyszłości ☐ potrafi obliczyć gęstość zaludnienia na podstawie danych statystycznych ☐ potrafi wyjaśnić przyczyny wzrostu zatrudnienia w usługach wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym ☐ potrafi przedstawić zmiany w strukturze zatrudnienia ludności ☐ potrafi podać metody ograniczenia zjawiska bezrobocia ☐ potrafi ocenić skutki migracji przymusowych ☐ potrafi analizować kierunki, przyczyny i skutki współczesnych migracji ludności polskiej ☐ potrafi wyjaśnić wpływ kultury na rozwój gospodarczy ☐ potrafi porównać kulturę tradycyjną z miejską ☐ potrafi ocenić skutki procesów urbanizacyjnych ☐ potrafi uzasadnić potrzebę rozwoju nowych funkcji wsi w krajach europejskich

Gospodarka rolna i problemy wyżywienia ludności na świecie			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa na świecie ☐ zna różnice między rolnictwem towarowym i samozaopatrzeniowym ☐ zna typy rolnictwa intensywne i ekstensywne ☐ potrafi podać przykłady zbóż, roślin bulwiastych i korzennych, roślin cukrodajnych, oleistych, włóknistych i używek, umie wskazać na mapie główne rejony ich upraw ☐ zna zwierzęta hodowlane (bydło, trzoda chlewna, owce), potrafi wskazać główne rejony ich hodowli ☐ potrafi wskazać obszary występowania głodu na świecie ☐ zna przyczyny głodu i niedożywienia ☐ potrafi wymienić funkcje lasów ☐ zna i rozumie pojęcie rybołówstwa ☐ potrafi wymienić przykłady odnawialnych i nieodnawialnych zasobów mórz i oceanów 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi ocenić znaczenie czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych w rozwoju rolnictwa wybranego obszaru ☐ potrafi scharakteryzować cechy rolnictwa intensywnego i ekstensywnego ☐ zna uwarunkowania rozmieszczenia upraw na świecie ☐ potrafi opisać uwarunkowania rozwoju chowu zwierząt na świecie ☐ zna różnice między głodem jawnym a utajonym ☐ potrafi wskazać najważniejsze sposoby oszczędzania i powiększania zasobów wody ☐ potrafi podać przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia lasów na kuli ziemskiej ☐ potrafi wymienić konsekwencje racjonalnej i rabunkowej gospodarki leśnej ☐ potrafi wymienić cechy gospodarki morskiej ☐ potrafi wskazać działania na rzecz ochrony mórz i oceanów ☐ zna niebezpieczeństwa wynikające z nadmiernej eksploatacji mórz i oceanów ☐ potrafi wymienić przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rybołówstwa 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi porównać czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego ☐ potrafi wskazać korzyści dla rozwoju rolnictwa wynikające z nakładów kapitału ☐ potrafi wyjaśnić przeznaczenie upraw ☐ zna tendencje zmian w pogłowie zwierząt hodowlanych na świecie ☐ potrafi wymienić przyczyny występowania obszarów niedoborów i nadwyżek w produkcji żywności oraz wskazać te obszary ☐ zna skutki głodu jawnego, utajonego i niedożywienia ☐ potrafi podać przyczyny zróżnicowania zasobów wodnych na świecie ☐ zna i rozumie pojęcie lesistości, potrafi wskazać obszary o największej i najmniejszej lesistości na świecie oraz podać przyczyny tego zróżnicowania ☐ potrafi podać przyczyny zmniejszania się powierzchni lasów i skutki wylesiania ☐ potrafi ocenić znaczenie rybołówstwa, akwakultury i marikultury dla wyżywienia ludności ☐ potrafi wskazać obszary mórz, będące najzasobniejszymi łowiskami i scharakteryzować czynniki warunkujące ich powstanie 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi wyjaśnić dysproporcje w poziomie rozwoju rolnictwa na świecie ☐ potrafi podać prawidłowości w rozmieszczeniu rolnictwa intensywnego, ekstensywnego, samozaopatrzeniowego i towarowego ☐ potrafi wyjaśnić wpływ wielkości i typu własności gospodarstwa rolnego na rozwój rolnictwa ☐ potrafi scharakteryzować wymagania roślin uprawnych ☐ zna i rozumie pojęcie monokultury upraw, potrafi wskazać obszary, na których jest ona stosowana ☐ potrafi scharakteryzować bariery rozwoju chowu zwierząt ☐ potrafi uzasadnić wzrost znaczenia hodowli bydła i owiec ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego mimo wzrostu produkcji żywności nie maleje zjawisko głodu ☐ zna normy dziennego spożycia kalorii i białka przez człowieka oraz potrafi scharakteryzować cechy wyżywienia obfitego, normalnego, niedostatecznego ☐ potrafi ocenić pomoc doraźną i długofalową podejmowaną przez państwa oraz organizacje międzynarodowe w celu ograniczenia głodu ☐ potrafi ocenić sposoby oszczędzania wody ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego wycinanie lasów równikowych stanowi zagrożenie dla całego świata ☐ zna i rozumie pojęcia: morze terytorialne, wody wewnętrzne, wyłączna strefa ekonomiczna ☐ potrafi wskazać rozmieszczenie najważniejszych złóż surowców mineralnych na dnie mórz i oceanów ☐ potrafi podać i ocenić działania na rzecz ochrony mórz i oceanów

Przemiany w przemyśle i usługach			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i rozumie terminy: energia pierwotna, energia wtórna, źródła nieodnawialne, odnawialne, czynniki lokalizacji przemysłu, okręg przemysłowy, restrukturyzacja, technopolie, turystyka, komunikacja ☐ potrafi wymienić rodzaje energii wtórnej ☐ zna główne obszary występowania surowców energetycznych na świecie i potrafi wskazać je na mapie ☐ potrafi wskazać na mapie główne okręgi przemysłowe świata ☐ potrafi wymienić cechy społeczeństwa informacyjnego ☐ potrafi opisać wady i zalety Internetu ☐ potrafi dokonać podziału transportu ☐ zna rodzaje turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i rozumie terminy: bilans energetyczny, deglomercja przemysłu, technopark, społeczeństwo informacyjne, rzeczywistość wirtualna, infrastruktura transportu, przemysł turystyczny, turysta ☐ potrafi przedstawić zmiany udziału źródeł energii pierwotnej w bilansie energetycznym świata od lat 70. XX w. ☐ potrafi podać zastosowanie ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla ☐ potrafi wymienić wady i zalety energetyki wodnej, ciepłej, jądrowej i niekonwencjonalnej ☐ potrafi wyjaśnić znaczenie energii elektrycznej w życiu i działalności człowieka ☐ potrafi scharakteryzować funkcje przemysłu ☐ zna główne branże przemysłu według Europejskiej Klasyfikacji Działalności ☐ potrafi scharakteryzować wybrane czynniki lokalizacji przemysłu ☐ potrafi wymienić i scharakteryzować typy okręgów przemysłowych ☐ potrafi podać cechy restrukturyzacji przemysłu ☐ potrafi wymienić te branże, które należą do przemysłu wysokich technologii (high-tech) ☐ potrafi wskazać na mapie rozmieszczenie najważniejszych technopolii na świecie ☐ potrafi wyjaśnić, na czym polega wykluczenie cyfrowe ☐ umie wskazać na mapie obszary o największym i najmniejszym udziale użytkowników Internetu w ogólnej liczbie ludności, potrafi wyjaśnić zaobserwowane różnice ☐ potrafi wymienić przykłady aktywności społecznych i gospodarczych w sieci ☐ potrafi wskazać wady i zalety różnych rodzajów transportu ☐ potrafi scharakteryzować czynniki rozwoju turystyki ☐ potrafi wymienić państwa o największych wpływach z turystyki międzynarodowej ☐ potrafi wskazać na mapie obszary atrakcyjne turystycznie ☐ potrafi ocenić wpływ turystyki na rozwój gospodarczy krajów 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi wyjaśnić wzrost udziału węgla w bilansie energetycznym po 2003 r. ☐ zna działania mające na celu zmniejszenie uzależnienia gospodarki od ropy naftowej ☐ potrafi wskazać głównych producentów surowców energetycznych ☐ potrafi zaprezentować wady i zalety wykorzystania nieodnawialnych źródeł energii ☐ potrafi podać czynniki decydujące o zróżnicowaniu natężenia i wielkości produkcji energii elektrycznej ☐ potrafi wskazać na mapie głównych producentów energii elektrycznej ☐ zna czynniki lokalizacji poszczególnych typów elektrowni ☐ zna udział największych producentów energii elektrycznej według różnych typów elektrowni ☐ potrafi podać czynniki lokalizacji wybranych gałęzi przemysłu ☐ zna czynniki lokalizacji przemysłu wysokich technologii ☐ potrafi wskazać bieguny, grona przemysłowe, parki technologiczne i ocenić ich udział w gospodarce świata ☐ potrafi porównać cechy fordyzmu i postfordyzmu ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego przemysł wysokich technologii koncentruje się przede wszystkim w państwach wysoko rozwiniętych ☐ potrafi wskazać państwa przodujące w rozwoju społeczno-gospodarczym opartym na wykorzystaniu technologii cyfrowych ☐ potrafi porównać rozwój komunikacji na poszczególnych kontynentach ☐ potrafi ocenić rolę transportu w handlu międzynarodowym ☐ potrafi dokonać analizy salda wpływów i wydatków z turystyki międzynarodowej w wybranych państwach świata ☐ zna i rozumie pojęcie monokultury turystycznej ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego kryzys światowy ma wpływ na kłopoty gospodarcze państw monokultury turystycznej ☐ potrafi dokonać oceny wpływu turystyki na środowisko geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ potrafi opisać skutki kryzysu energetycznego ☐ potrafi ocenić znaczenie ropy naftowej dla funkcjonowania gospodarki światowej ☐ potrafi podać przyczyny zwiększania się udziału elektrowni jądrowych i alternatywnych w produkcji energii elektrycznej ☐ potrafi uzasadnić zależność między zapotrzebowaniem na energię elektryczną a rozwojem gospodarczym ☐ potrafi wskazać przykłady obszarów występowania elektrowni alternatywnych (niekonwencjonalnych) ☐ potrafi ocenić współczesne tendencje rozwoju przemysłu na świecie ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego w najbardziej zaawansowanych technologicznie państwach świata dostęp do niektórych branż wysokich technologii jest chroniony przez wyspecjalizowane agencje rządowe ☐ potrafi wyjaśnić wpływ rozwoju technologii cyfrowych na gospodarkę i życie codzienne ☐ zna i rozumie pojęcia: <i>offshoring</i> i <i>outsourcing</i> ☐ potrafi zaproponować lokalizację konkretnego zakładu przemysłowego na świecie ☐ potrafi uzasadnić tezę, iż wielkość zatrudnienia w usługach jest miarą rozwoju gospodarczego państwa ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego w państwach wysoko rozwiniętych transport samochodowy ma większe znaczenie niż kolejowy ☐ potrafi wyjaśnić zmiany w kierunkach przemieszczania się Polaków w celach turystycznych w ostatnim dziesięcioleciu

Relacje człowiek – środowisko geograficzne			
dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
Uczeń:			
☐ zna i rozumie pojęcia: środowisko przyrodnicze, środowisko geograficzne, zasoby naturalne, efekt cieplarniany, dziura ozonowa, kwaśny opad, degradacja gleb ☐ potrafi określić wpływ człowieka i jego działalności na środowisko przyrodnicze ☐ zna działania na rzecz ochrony przyrody ☐ potrafi wskazać konsekwencje zanikania warstwy ozonowej, zwiększonego efektu cieplarnianego i zanieczyszczenia wód ☐ potrafi wymienić czynniki wpływające na zmniejszenie bioróżnorodności	☐ zna i rozumie pojęcia: park narodowy, park krajo- brazowy, obszary chronionego krajobrazu ☐ potrafi wymienić przyczyny zakłócenia równowagi ekologicznej w państwach o różnym stopniu rozwoju gospodarczego ☐ zna działania podejmowane na rzecz ochrony przyrody i powiększania powierzchni obszarów chronionych ☐ potrafi wskazać na mapie Polski obszary Natura 2000 ☐ potrafi wskazać państwa o największym udziale obszarów chronionych na świecie ☐ potrafi wyjaśnić mechanizm powstawania dziury ozonowej, kwaśnych opadów oraz efektu cieplarnianego ☐ zna źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych, podziemnych, mórz i oceanów ☐ potrafi wymienić przyczyny i skutki degradacji gleb	☐ zna i rozumie pojęcia: determinizm geograficzny, nihilizm geograficzny, posybilizm geograficzny, rozwój zrównoważony ☐ potrafi wyjaśnić zasady rozwoju zrównoważonego oraz podać działania na jego rzecz ☐ potrafi ocenić międzynarodową współpracę w dziedzinie ochrony środowiska ☐ zna działalność wybranych konwencji i konferencji dotyczących zagrożeń środowiska geograficznego ☐ potrafi wskazać największe parki narodowe na świecie ☐ potrafi wyjaśnić mechanizm zanikania Jeziora Aralskiego oraz powiększania się obszarów pustynnych ☐ zna zasady rolnictwa ekologicznego ☐ potrafi opisać konsekwencje funkcjonowania zapór i zbiorników wodnych na rzekach	☐ zna i rozumie pojęcie <i>ekorozwój</i> ☐ potrafi ocenić kierunki określające relacje człowiek – środowisko geograficzne ☐ potrafi wskazać obszary klęsk ekologicznych na świecie ☐ potrafi prognozować zmiany w środowisku na skutek prowadzenia konkretnej działalności gospodarczej ☐ potrafi wskazać na mapie obszary zagrożone pustynnieniem ☐ potrafi proponować działania na rzecz zmniejszenia degradacji środowiska w skali lokalnej i regionalnej ☐ potrafi wyjaśnić, dlaczego lokalne zmiany w atmosferze mają zasięg globalny

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie sprosta wymaganiom na ocenę dopuszczającą, co uniemożliwia dalsze zdobywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności
- popełnia poważne błędy merytoryczne
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się zdobytą wiedzą w rozwiązywaniu problemów, proponuje niekonwencjonalne, nietypowe rozwiązania
- samodzielnie i twórczo rozwija własne umiejętności i uzdolnienia
- przeprowadza wnikliwą analizę sytuacji, dostrzega prawidłowości i zależności
- wyszukuje i selekcjonuje informacje
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Kryteria wymagań na poszczególne oceny powinny być wpisane w przedmiotowe zasady oceniania i zgodne z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania.